

TYÖTTÖMÄN TERVEYSTARKASTUSMALLI NILAKAN PALVELUYKSIKÖSSÄ

Laatija(t): Tanja Kovanen
Vastuuhlö: Auvo Kinnunen
Hyväksyjä: Raakel Laukkanen
Kuvaus: Työttömän asiakkaan ohjautuminen perusterveydenhuollon terveystarkastuksiin sekä terveystarkastusten sisältö Keiteleeseen, Pielaveden, Tervon ja Vesannon kunnissa.

Työttömien terveydenhuollon järjestämistä ohjaa STM kirje 19.8.2013, jossa ohjeistetaan kuntia työttömien ehkäisevien terveyspalvelujen (terveystarkastukset, terveysneuvonta) toteuttamisessa terveydenhuoltolain (1326/2010) mukaisesti.

Terveystarkastusten tavoitteena on:

- tukea ja edistää työttömien terveydentilaa sekä toiminta- ja työkykyä
- ennaltaehkäistä kansansairauksia
- parantaa ja lieventää sairauksien fyysisiä, psyykkisiä ja sosiaalisia seurauksia ja haittoja

Kohderyhmä:

- pitkäaikaistyöttömät
- toistuvasti työttömänä olleet
- vaikeasti työllistyvät

Milloin terveystarkastukseen:

- edellisestä terveystarkastuksesta on pitkä aika
- terveydentila huolestuttaa
- on tarvetta arvioida työkykyä tai kuntoutustarvetta

Terveysneuvonnan ja terveystarkastusten on tuettava työttömän työ- ja toimintakykyä ja sairauksien ehkäisyä sekä edistettävä mielenterveyttä ja elämänhallintaa. Tarkastuksiin tulee sisällyttää myös systemaattinen mielenterveys- ja päihdearvio.

Terveystarkastuksen tavoitteena on työttömän terveyden ja työ- ja toimintakyvyn arviointi, ylläpitäminen ja edistäminen, sairauksien tunnistaminen ja niiden ehkäiseminen sekä tarvittaessa jatkohoito-ohjaus. Mikäli tarkastettavalla on jokin hoitoa vaativa sairaus tai tarvetta työ- ja toimintakyky arvioinnille, ohjautuu asiakas lääkärille.

Lääkäri vastaa sairauksien hoidosta, arvioi työ- ja toimintakykyä sekä tilanteen mukaan ottaa kantaa jäljellä olevaan työkykyyn ja sen edistämiseen työkyvyttömyyden osoittamisen ohella. Lääkäri kirjoittaa tarvittavat lausunnot esim. sairauspäivärahaa tai kuntoutusta varten. Laaja-alaiset työ- ja toimintakyvyn arvioinnit tai ammatillisen kuntoutuksen arvioinnit tai sen hakemiset edellyttävät yhteistyötä eri viranomaisten välillä.

Terveystarkastukseen kuuluvat erilaiset kliiniset mittaukset ja terveysriskien kartoitus mitaustulosten, haastattelun ja erilaisten kyselylomakkeiden avulla. Terveystarkastuksen sisältö painottuu keskusteluun asiakkaan terveydentilasta, elintavoista ja elämäntilanteesta sekä työ- ja toimintakykyyn vaikuttavista terveydellisistä seikoista. Keskustelussa huomioidaan asiakkaan elämäntilanne, asuin- ja perhetilanne, taloudellinen tilanne, koulutustausta ja työhistoria, työllistymismahdollisuudet ja aikaisemmat työllistymistoimenpiteet sekä asiakkaan oma arvio toiminta- ja työkykyynsä vaikuttavista seikoista.

Osana terveystarkastusta kartoitetaan elämäntapoja ja terveystottumuksia mm. uni- ja päivärytmiä, liikunta- ja ravitsemustottumuksia, päihteidenkäyttöä, riippuvuuksia ja sosiaalista verkostoa. Terveystarkastuksessa kartoitetaan aikaisemmat sairaudet, lääkitykset sekä lisäksi rokotussuoja ja suun terveys. Terveystarkastuksessa on tärkeää löytää asiakkaan omat voimavarat ja toiminta- ja työkykyä tukevat ja vahvistavat tekijät sekä asiakkaan oma motivaatio tai tarve muuttaa tarvittaessa terveystottumuksiaan ja elämäntapojaan.

Terveystarkastusprosessi

Työttömän asiakkaan tai viranomaisen (TE-toimisto, sosiaalitoimi, Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu TYP, muut tahot) **yhteydenotto aloittaa työttömän asiakkaan terveystarkastusprosessin**. Yhteydenotto voi tapahtua joko **puhelimitse** (asiakas itse) **tai kirjallisesti** (viranomainen). Terveystarkastuksia tehdään sovituksi Pielavedellä, Keiteleellä, Tervossa ja Vesannolla. Viranomaisen kirjallisen yhteydenoton/ terveystarkastuspyynnön mukana toimitetaan myös asiakkaan lupa palautteen toimittamiseen lähettävälle taholle.

Jonoon asettaminen työttömien terveystarkastuksiin

Asiakkaan itse ottaessa yhteyttä terveysasemalle varatakseen aikaa työttömien terveystarkastusta varten, asetetaan hänet jonoon. Jonoon asettaminen tapahtuu aina yhteydenottonäytön kautta valitsemalla jonoon vienti. Nilakan alueella on yksi yhteinen työttömien terveystarkastus jono **JNITYÖ**.

Ajanvaraus terveystarkastuksiin

Ajat terveystarkastuksiin antaa niitä tekevä terveydenhoitaja. Näin toimien tehostetaan ajankäyttöä ja keskitetään tarkastusten tekemistä. Terveydenhoitaja **soittaa asiakkaalle ja antaa hänelle ajan** terveystarkastukseen. Terveydenhoitaja **postittaa** asiakkaalle kotiin **saatekirjeen** (liite 1) ja etukäteen täytettäväksi ja tarkastukseen mukaan tuotavaksi työttömien terveystarkastuksen **esitietolomakkeen** (liite 2).

Terveydenhoitaja **tekee pyynnöt terveystarkastukseen kuuluviksi sovituista laboratoriotestejä (B-PVK-T, fB-Gluk, B-HbA1c, fP-Kol, fP-Kol-HDL, fP-Kol-LDL, fP-Trigly. Pt-EKG-12 otetaan, jos ei sydänfilmiä ole otettu viiteen vuoteen. Jos ilmenee tarvetta muille verikokeille, terveydenhoitaja varmistaa tarvittavat laboratoriotestit omalääkäriltä LH-kons. ajalla. Terveydenhoitaja ohjeistaa asiakasta käymään laboratoriotesteissä ennen tarkastusta.**

Terveystarkastuksessa terveydenhoitaja käy läpi asiakkaan kanssa keskustellen kotona täytetyn esitietolomakkeen sekä laboratoriotestien tulokset. Terveystarkastuksessa täytetään **Tyypin II diabeteksen sairastumisriskin arviointilomake** sekä mitataan **pituus, paino, BMI, vyötärön ympärys, verenpaine ja pulssi. Tarvittaessa asiakas ohjataan sokerirasituskokeeseen.** Terveystarkastuksessa tarkastetaan tarvittaessa **näkö. Rokotussuoja tarkastetaan ja tarvittaessa annetaan dT-tehoste.** Naisten kanssa keskustellaan **rintojen omatoimisesta tutkimisesta** ja varmistetaan viimeisin **Pap-koe**.

Keskustelun ja mittaustulosten perusteella laaditaan hoitosuunnitelma ja ohjelmoidaan tarvittavat seurantamittaukset (esim. RR, paino, verensokeri).

Terveystarkastukseen ja sen kirjaamiseen varataan riittävästi aikaa (60 -90min). Palveluita harvaksen käytävillä ja moniongelmaisilla asiakkailla voi jo yhdellä tapaamisella tulla esiin useita erilaisia jatkotoimenpiteitä ja jatko-ohjauksia edellyttäviä asioita. Terveystarkastus kirjataan Pegasokseen ja tilastoidaan terveydenhoitona.

Asiakas ohjataan tarvittaessa lääkärille, suuhygienistille, hammaslääkärille, mt-hoitajalle tai fysioterapeutille.

Asiakkaalle annetaan terveystarkastuksen päätyttyä kirjallinen terveystarkastuspalaute ja lähetettävälle taholle (TE- toimisto, sosiaalitoimi) lähetetään asiakkaan suostumuksella palaute terveystarkastuksesta ja/tai lääkärintodistus. Lisäksi tieto terveystarkastuksesta kirjataan TYP- asiakkaiden osalta Typpi- järjestelmään.

Asiakkaat ohjautuvat tarvittaessa jatkoseurantaan oman terveysasemansa aluehoitajille, joille tieto jatkokäyntien tarpeesta lähetetään Pegasospostilla.

Uusintatarkastus on aiheellinen 3 vuoden välein, jos työttömyys ja/tai lyhyet työsuhteet jatkuvat.

Lääkärin vastaanotolle ohjautuvat ne henkilöt, joilla on epäily työkykyä tai ammatillista kuntoutusta häiritsevistä sairauksista tai sairauksista. Lääkäri tekee arvion työttömän sen hetkisestä työkyvystä tai hoidon ja kuntoutuksen tarpeesta

Terveystarkastuksessa käytetään erilaisia riskitestejä tarpeen mukaan:

Fagerströmin nikotiiniriippuvuustesti tupakoitsijoille
AUDIT Alkoholin käytön riskit
Huumeiden käyttötesti DAST ja DUDIT
Beckin mielialakysely BDI
Työkykyindeksi

YHTEYSTIEDOT:

terveydenhoitaja (ylempi AMK)
osastonhoitaja
Tanja Kovanen
puh. 017 171 231
tanja.kovanen@kuh.fi

Postitusosoite:
Vesannon terveysasema
Simolantie 15
72300 Vesanto

Työttömien terveystarkastuksen esitietolomake asiakkaalle

Lomake täytetään ennen terveystapaamista ja otetaan mukaan varatulle ajalle. Kaikki terveyteesi liittyvät tiedot ovat luottamuksellisia ja jäävät terveydenhuoltohenkilöstön käyttöön.

HENKILÖ- JA YHTEYSTIEDOT		
Sukunimi	Etunimet	Henkilötunnus
Osoite	Sähköpostiosoite	Puhelinnumero
Siviilisääty ☐ naimaton ☐ avoliitossa ☐ avoliitossa ☐ rekisteröity parisuhde ☐ eronnut / asumusero ☐ leski		
Huollettavien lasten lukumäärä		
KOULUTUS, AMMATTI JA TOIMEENTULO		
Koulutus ☐ kansakoulu/ peruskoulu ☐ ammatillinen koulutus ☐ lukio/ ylioppilas ☐ korkea-asteen koulutus ☐ muu koulutus tai kurssi, mikä? ☐ keskeytynyt/ keskeytyneitä koulutuksia	Asevelvollisuus ☐ suoritettu ☐ suorittamatta ☐ lykkäys ☐ vapautettu ☐ ei koske minua	Viimeisin työtehtävä
Olen ollut työttömänä ☐ alle 6kk ☐ 6-12kk ☐ yli 1 vuosi ☐ yli 5 vuotta		
Toimeentuloni koostuu tällä hetkellä ☐ ansiosidonnainen päiväraha/ työttömyyspäiväraha ☐ työmarkkinatuki ☐ asumistuki ☐ toimeentulotuki ☐ sairauspäiväraha/kuntoutustuki ☐ ei tuloja ☐ muu tulo		
ELINTAVAT, TERVEYSTOTTUMUKSET JA TERVEYDENTILA		
Ravitsemus	Syötkö lämpimän aterian päivittäin? ☐ kyllä ☐ en	
	Noudatanko erikoisruokavaliota? ☐ en ☐ kyllä, mitä/miksi?	
	Oletko tyytyväinen tämän hetkiseen painoosi? ☐ kyllä ☐ en, miksi et ole?	
Liikunta ja harrastukset	Kuinka usein keskimäärin viikon aikana harrastat kunto- tai hyötyliikuntaa vähintään puoli tuntia kerrallaan siten, että hengästyt ja hikoilet? _____ viikossa ☐ en kertaakaan	
	Millaisia harrastuksia Sinulla on?	
Päihteiden käyttö ja riippuvuudet	Tupakoitko tai käytätkö nuuskaa? ☐ en ☐ olen lopettanut ☐ nuuskaa ☐ _____ savuketta/vrk	
	Käytätkö alkoholia? ☐ en käytä ☐ kyllä, kuinka monta annosta juot kerralla _____ kuinka usein? _____ 1 annos = pullo keskiolettua/siideriä, 12 cl viiniä, 8 cl väkevää viiniä tai 4 cl viinaa	
	Käytätkö huumausaineita? ☐ en ☐ käytän ☐ olen kokeillut ☐ olen lopettanut	
	Käytätkö lääkkeitä muuhun kuin sairauden hoitoon? ☐ en ☐ käytän ☐ olen kokeillut ☐ olen lopettanut	
	Tunnetko olevasi riippuvainen jostakin (esim. netti, rahapelit)? ☐ en ☐ kyllä, mistä?	
Mieliala	Minkälainen mielialasi on ollut viime aikoina?	
	Onko Sinulla ystäviä, joiden kanssa vietät aikaa?	
	Nukutko yösi hyvin?	

Terveydentila ja työkyky	Miten arvioit tämän hetkisen terveydentilasi? ☐ erittäin hyvä ☐ hyvä ☐ kohtalainen ☐ huono ☐ erittäin huono Oletko huolissasi jostain terveydentilaasi liittyvästä asiasta?
	Miten arvioit tämän hetkistä työkykyäsi verrattuna siihen työhön, jota tällä hetkellä olet etsimässä? 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 (0=täysin työkyvytön ja 10=työkyky parhaimmillaan)
	Uskotko, että terveyden puolesta pystyt työskentelemään nykyisessä ammatissa tai siinä työssä jota nyt haet vielä kahden vuoden kuluttua? ☐ melko varmasti ☐ en ole varma ☐ tuskin
	Rokotukset
Ovatko rokotuksesi voimassa (esim. kurkkumätä- jäykkäkouristus)? ☐ kyllä ☐ ei ☐ en tiedä	

SAIRAUDET JA LÄÄKITYS

Onko Sinulla ollut tai onko sinulla nyt joku lääkärin toteamista sairauksista tai vammoista?

☐ Tapaturmavamma ☐ Tuki- ja liikuntaelinten sairaus ☐ Sydänsairaus, verenkiertohäiriö tai korkea verenpaine ☐ Hengityselinten sairaus esimerkiksi astma ☐ Psykkinen sairaus, mielenterveyden häiriö, masennus	☐ Epilepsia, kouristuksia tai tajunnanhäiriö ☐ Migreeni, usein toistuva päänsärky ☐ Huimausta, tasapainohäiriöitä tai pyörymistä ☐ Tarkkaavaisuuteen, keskittymiskykyyn tai muistiin vaikuttava sairaus ☐ Ruuansulatuselinten sairaus ☐ Aistinelinsairauksia (näkö, kuulo)	☐ Sukuelinten sairaus ☐ Allergia ☐ Diabetes ☐ Työstä aiheutuneita sairauksia (altisteet esim. asbesti, meluvamma) ☐ Leikkauksia tai muita toimenpiteitä ☐ Muu sairaus tai vamma, mikä?
--	---	---

Onko sinulla tällä hetkellä vaivoja, oireita tai epäily jostakin sairaudesta, johon toivoisit selvittelyä?

Onko lähisuvussasi esiintynyt seuraavia sairauksia? ☐ allergia, astma ☐ diabetes ☐ verenpainetauti
☐ aivohalvaus ☐ sydänsairaus ☐ syöpä ☐ en tiedä ☐ muu, mikä?

Mitä lääkkeitä tai luontaislääkkeitä käytät säännöllisesti tai tarvittaessa?

TERVEYSPALVELUIDEN KÄYTTÖ JA OMAT ODOTUKSET

Milloin/ minä vuonna olet viimeksi ollut vastaanotolla tai tutkimuksissa?

Lääkäri/Terveystenhoitaja _____ Hammaslääkäri/ Suuhygienisti _____

Onko Sinulla vakinaista hoitavaa tahoa, mikä _____

Näöntutkimus _____ Kuulontutkimus _____

Oletko ollut sairaslomalla viimeksi kuluneen 12 kk aikana? ☐ en ☐ kyllä

Oletko ollut kuntoutuksessa tai kuntoutustutkimuksessa? ☐ en ☐ kyllä, missä ja milloin?

Onko Sinulla muita asioita joista haluaisit keskustella terveydenhoitajan kanssa?

Päiväys ja allekirjoitus

Yhteyshenkilö
Lähiosoite
Postinumero ja postitoimipaikka

Terveystarkastus

Hei!

Sinulle on varattu aika terveystarkastukseen

____ / ____ 20 ____ klo ____

- ☐ Pielaveden terveysasema, Savikontie 15
- ☐ Keiteleen terveysasema, Sairaالات 1
- ☐ Tervon terveysasema, Tervontie 8
- ☐ Vesannon terveysasema (neuvola) Valokuja 2

Täytä ja tuo mukanaasi terveystarkastukseen oheinen esitietolomake.
Terveystarkastukseen on hyvä varata aikaa n. 1h.

Käy laboratoriotutkimuksissa viimeistään kaksi päivää ennen terveystarkastusta.
Laboratoriotutkimuksia varten täytyy olla ravinnotta 10 tuntia. Säännöllisesti
käyttämäsi lääkkeet voit ottaa normaalisti näytteenottoaamuna pienen ve-
simäärän kanssa.

Tervetuloa!

Tanja Kovanen
terveydenhoitaja (ylempi AMK)
osastonhoitaja
044- 7171 231

Liitteet

Esitietolomake